

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3661/2556

พนักงานอัยการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โจทก์ นายเชษฐ รัตนสุขวิมลผู้ร้อง นายณรงค์ศักดิ์ หีบจันทร์ตรีจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 173, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 335, ป.วิ.อ. มาตรา 195

ย่อ / หลักกฎหมาย

เนื่องด้วยระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 173 พ.ศ.2548 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 173 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 ข้อ 4 ระบุว่า อัตราเงินรางวัลทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยตาม ป.วิ.อ. มาตรา 173 ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อ 7 และตารางท้ายระเบียบนี้ ดังนั้น อัตราเงินรางวัลทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยตาม ป.วิ.อ. มาตรา 173 จึงมี 2 อัตรา คือ อัตราที่กำหนดไว้ในข้อ 7 และอัตราที่กำหนดไว้ตามตารางอัตราเงินรางวัลทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยตาม ป.วิ.อ. มาตรา 173 ท้ายระเบียบ เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจกำหนดเงินรางวัลทนายความผิดกฎหมายหรือระเบียบ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ย่อมไม่อาจก้าวล่วงไปกำหนดเงินรางวัลทนายความเพิ่มเติม เพราะอำนาจในการกำหนดเงินรางวัลทนายความเป็นอำนาจเฉพาะของศาลชั้นต้นตามที่ระบุไว้ใน ป.วิ.อ. มาตรา 173 วรรคสาม ประกอบระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยตาม ป.วิ.อ. มาตรา 173 พ.ศ.2548 ข้อ 5

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 335 และนับโทษจำเลยต่อจากโทษของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 3536/2554, 3537/2554, 3538/2554 และ 3540/2554 ของศาลชั้นต้น จำเลยแถลงขอต่อสู้คดีกับแถลงว่าไม่มีและต้องการทนายความ ศาลชั้นต้นจึงตั้งผู้ร้องเป็นทนายความให้จำเลย ระหว่างพิจารณาผู้ร้องยื่นคำให้การจำเลย ยื่นบัญชีพยานจำเลย และไปศาลในวันนัดพร้อม ต่อมาศาลชั้นต้นจัดโครงการสมานฉันท์จำเลยขอถอนคำให้การเดิม และให้การใหม่เป็นรับสารภาพ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยตามฟ้อง หลังจากนั้นผู้ร้องยื่นคำร้องขอรับเงินรางวัลทนายความ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จ่ายเงินรางวัลทนายความ 1,000 บาท แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่ง ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาแก้เป็นว่าให้จ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ผู้ร้อง จำนวน 2,000 บาท ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่ามีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ศาลอุทธรณ์ภาค 1 สั่งจ่ายเงินรางวัลทนายความให้ผู้ร้องขอหรือไม่ โดยผู้ร้องฎีกาว่า ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 พ.ศ.2548 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ข้อ 4 กำหนดให้อัตราเงินรางวัลทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อ 7 และ

ตารางท้ายระเบียบนี้ ศาลจึงต้องพิจารณาให้รางวัลทนายตั้งแต่ 4,000 บาท ถึง 10,000 บาท โดยพิจารณาตามข้อ 5 ประกอบนั้น เห็นว่า ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 พ.ศ.2548 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 ข้อ 4 ระบุว่า "อัตราเงินรางวัลทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อ 7 และตารางท้ายระเบียบนี้" ดังนี้ อัตราเงินรางวัลทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 จึงมี 2 อัตรา กล่าวคือ อัตราที่กำหนดไว้ในข้อ 7 และอัตราที่กำหนดไว้ตามตารางอัตราเงินรางวัลทนายความที่ศาลตั้งให้แก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 ท้ายระเบียบ การที่ศาลชั้นต้นจะส่งจ่ายเงินรางวัลทนายความอัตราใดย่อมเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว คดีนี้เดิมจำเลยให้การปฏิเสธ ต่อมาจำเลยขอถอนคำให้การเดิมและให้การใหม่เป็นรับสารภาพ กรณีจึงเป็นไปตามข้อ 7 แห่งระเบียบดังกล่าวที่ระบุว่า "ในคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพหรือคดีเสร็จไปโดยศาลชั้นต้นไม่ได้พิพากษา เช่น คดีที่โจทก์ถอนฟ้อง หรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือจำเลยถึงแก่ความตาย เป็นต้น หรือในกรณีที่มีการสืบพยานไว้ก่อนฟ้องคดีต่อศาล หรือไต่สวน ชันสูตรพลิกศพ หรือในคดีที่ทนายความปฏิบัติหน้าที่ได้เพียงบางส่วน โดยไม่ได้เป็นความผิดของทนายความผู้นั้น และศาลเห็นว่ามิได้มีเหตุผลพิเศษที่ทนายความผู้นั้นควรได้รับเงินรางวัล ให้ศาลมีอำนาจส่งจ่ายเงินรางวัลให้แก่ทนายความได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกิน 10,000 บาท" การส่งจ่ายเงินรางวัลให้แก่ทนายความที่ศาลตั้งให้จำเลยคดีนี้จึงต้องเป็นไปตามอัตราที่ระบุไว้ในข้อดังกล่าว โดยไม่จำเป็นต้องอ้างอิงตารางอัตราเงินรางวัลทนายความที่ศาลตั้งให้แก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 ท้ายระเบียบ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยมาชอบแล้ว ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น อนึ่ง เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าศาลชั้นต้นใช้ดุลพินิจกำหนดเงินรางวัลทนายความของศาลชั้นต้นแก่ผู้ร้องผิดกฎหมายหรือระเบียบแล้ว ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ย่อมไม่อาจก้าวล่วงไปกำหนดเงินรางวัลทนายความให้แก่ผู้ร้องเพิ่มได้ เพราะอำนาจในการกำหนดเงินรางวัลให้ทนายความเป็นอำนาจเฉพาะของศาลชั้นต้นตามที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 วรรคสาม ประกอบระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลตั้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 พ.ศ.2548 ข้อ 5 การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 กำหนดเงินรางวัลทนายความใหม่จึงเป็นการไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พิพากษายกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ในส่วนที่กำหนดเงินรางวัลทนายความเพิ่ม โดยให้จ่ายเงินรางวัลทนายความ 1,000 บาท แก่ผู้ร้องตามคำสั่งศาลชั้นต้น

องค์คณะ

แรงรณ ปรีพนธ์พนพิสุทธิ์ · ปदारณิ ลัดพลี · สรรทศน์ เอี่ยมวรชัย

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/>

